

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра слов'янської філології та загального мовознавства

**ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ
З ПРАКТИКИ УСНОГО ТА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ, ТЕОРІЇ
ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ, МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ, ІСТОРІЇ
ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

освітній рівень   бакалавр

галузь знань   01 Освіта / Педагогіка

спеціальність   014 Середня освіта (Мова і література (польська))

освітньо-професійна програма Середня освіта (Польська мова і зарубіжна література)

2023-2024 н.р.

Укладачі:

Абрамович С.Д. доктор філологічних наук, професор, професор кафедри слов'янської філології та загального мовознавства

Стахнюк Н.О., завідувач кафедри, кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов'янської філології та загального мовознавства

Голубішко І.Ю. кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германських мов та зарубіжної літератури

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Тетяна БЛЮУСОВА

Затверджено на засіданні кафедри слов'янської філології та загального мовознавства

Протокол 9 від 29 серпня 2023 року

Завідувач кафедри

Наталія СТАХНІУК

Затверджено вченою радою факультету іноземної філології

Протокол № 13 від 22 листопада 2023 р.

Декан факультету

Алла ХОПТЯР

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму атестації здобувачів освітнього рівня «бакалавр» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (польська) розроблено на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (Польська мова і зарубіжна література)» та відповідного навчального плану підготовки фахівців спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (польська), із урахуванням Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами), Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами), Порядок проведення атестації здобувачів вищої освіти із застосування дистанційних технологій в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (Додаток 5 до Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (від 29 травня 2020 року).

Програму розроблено на основі програм навчальних дисциплін: Практика усного та писемного мовлення польської мови, Теорія польської мови: Лексикологія і стилістика польської мови, Теорія польської мови: Історія польської мови, Теорія польської мови: граматика польської мови, Теорія польської мови: Фонетика польської мови, Методика навчання польської мови, Історія зарубіжної літератури, Методики навчання зарубіжної літератури.

Матеріал програми розподілено за такими розділами:

- Практика усного та писемного мовлення польської мови
- Історія зарубіжної літератури
- Методика навчання польської мови
- Методика навчання зарубіжної літератури
- Теорія польської мови: Лексикологія і стилістика польської мови
- Теорія польської мови: Граматика польської мови
- Теорія польської мови: Історія польської мови
- Теорія польської мови: Фонетика польської мови

Атестація проводиться в усній формі.

Програма складається з пояснювальної записки, переліку тем, які виносяться на комплексний екзамен, списку рекомендованої літератури для підготовки до комплексного екзамену, критеріїв оцінювання відповіді здобувача вищої освіти.

Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Рік вступу	2019
Семестр	8
Кількість кредитів ЄКТС	1,5
Загальний обсяг годин	45
Самостійна та індивідуальна робота	45
Форма підсумкового контролю	екзамен

ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА КОМПЛЕКСНИЙ КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

Навчальна дисципліна

«Практика усного та писемного мовлення польської мови»

1. Edukacja. System edukacji w Polsce i Ukrainie
2. życie młodzieży
3. Relacje pokoleń. Rodzina wielopokoleniowa
4. Rodzina XXI wieku
5. Sytuacja na rynku pracy. Kariera zawodowa
6. Styl życia i zdrowie
7. Ekologia. Ochrona środowiska
8. Alkoholizm i inne nałogi
9. Moda jako zjawisko
10. Sztuka w naszym życiu
11. Podróże kształcą
12. Komplementy i aprobowanie
13. Zwyczaje kulinarne
14. Wegetarianizm
15. Reklama
16. W świecie sportu
17. Moda i uroda. W poszukiwaniu ideału
18. Nasze prawa i obowiązki
19. Media. Środki masowego przekazu
20. Lider czy idol?
21. Kraków – miasto studenckie
22. Walka z nałogami
23. Komunikacja przez internet
24. życie za granicą
25. Pieniądze. Kieszonkowe
26. Bezpieczeństwo na drodze. Wypadek
27. Teleholizm
28. Praca i zarobki
29. Konsumpcjonizm
30. Plany na przyszłość

Навчальна дисципліна «Історія зарубіжної літератури»

1. Антична література як першооснова європейської культури. Основні цикли давньогрецьких міфів. Творчість Гомера.
2. Давньоримська література. Загальна характеристика «золотої доби» давньоримської літератури. Творчість Вергілія.
3. Героїчний епос в літературі Середніх віків («Пісня про Роланда» або за вибором).
4. «Божественна комедія» Данте як філософсько-художній синтез середньовічної культури і пролог до літератури Нового часу.
5. Література доби Відродження. Творчість В. Шекспіра.
6. Теорія і практика французького класицизму. Творчість П. Корнеля, Ж. Расіна, Ж.-Б. Мольєра.
7. Просвітництво як ідейний рух, основні ознаки європейської літератури цієї доби. Просвітництво в англійській літературі (Д. Дефо, Дж. Свіфт), французькій літературі (Вольтер), німецькій літературі (Гете).
8. Загальна характеристика літературної доби романтизму, її основні течії. Своєрідність романтичного стилю Гофмана («Крихітка Цахес на прізвисько Ціннобер»). Поетичний світ Дж. Г. Байрона («Паломництво Чайльд-Гарольда»). Історичний роман як жанр літератури романтизму (на матеріалі роману В. Скотта «Айвенго»). Творчість В. Гюго.

Художній світ М.В. Гоголя.

9. Загальна характеристика реалізму як літературного напрямку XIX ст.. Французький реалістичний роман (Ф. Стендаль, О. де Бальзак). Англійський реалізм (творчість Ч. Діккенса, сестер Бронте).

10. Література межі XIX-XX ст. (Естетизм О. Вайльда. Натуралізм Е. Золя. Символізм. Творчість П. Верлена, А. Рембо, С. Малларме, Г. Аполлінера та ін.)

11. Авангардистські течії у мистецтві та літературі XX ст.

12. Модерністські тенденції в зарубіжній літературі першої третини XX ст. (Дж. Джойс, Ф. Кафка).

13. Реалістичні тенденції в літературі першої половини XX ст. (А. де Сент-Екзюпері. Е. Гемінгвей)

14. «Нова драма» в європейській літературі кінця XIX – початку XX ст. П'єси М. Метерлінка, Г. Ібсена, Б. Шоу.

15. Вплив філософії екзистенціалізму на розвиток світової літератури. Проблема вибору в романі А. Камю “Чума”.

16. Ідейно-художня специфіка «драми абсурду» (Е. Йонеско, С. Беккет, Ф. Дюрренматт, М. Фріш).

17. Постмодерністська концепція світу і людини в творчості П. Зюскінда, У. Еко, М. Кундери, Дж. Фаулза та ін. (за вибором студента)

18. Специфіка національних літератур др. пол. XX – поч. XXI ст. Основні тенденції розвитку і персоналії (Великобританія, США, Німеччина).

19. Художньо-філософський світ Г. Гарсія Маркеса. Сутність поняття “магічний реалізм”. Роман “Сто років самотності”.

Навчальна дисципліна «Методика навчання польської мови»

1. Nowoczesne zasady metodyczne nauczania JPJO.
2. Ćwiczenia z zakresu kształtowania kompetencji komunikacyjnej w języku obcym: pojęcie „ćwiczenie”, „struktura ćwiczenia”, „klasyfikacja ćwiczeń”.
3. Metody kształtowania kompetencji fonetycznej: składniki kompetencji, cel i treść treningu wymowy, zasada aproksymacji, główne rodzaje i rodzaje ćwiczeń kształtujących umiejętności słuchowe.
4. Sposób kształtowania kompetencji leksykalnej: składniki kompetencji, cel i treść nauki słownictwa, pojęcie „aktywnego” i „biernego” minimum leksykalnego, różne sposoby semantyki jednostek leksykalnych.
5. Etapy pracy z materiałem leksykalnym, rodzaje ćwiczeń do opanowania minimum leksykalnego.
6. Pojęcie „słownictwo potencjalne”, jego źródła, rodzaje ćwiczeń kształtujących słownictwo potencjalne uczniów.
7. Sposób kształtowania kompetencji gramatycznej: składowe kompetencji, cel i treść nauczania materiału gramatycznego. Pojęcie „aktywnego” i „pasywnego” minimum gramatycznego_ rodzaje ćwiczeń do opanowania minimum gramatycznego.
8. Cel i treść nauki intonacji, rodzaje ćwiczeń kształtujących umiejętności intonacji receptywnej i reprodukcyjnej.
9. Sposób kształtowania kompetencji językowej w słuchaniu: składowe kompetencji, cel i treść, istota słuchania jako rodzaj aktywności mowy, trudności w słuchaniu, sposoby prezentowania tekstów audio. System ćwiczeń do nauki słuchania, różne sposoby sprawdzania rozumienia tekstów audio.
10. Ogólne i charakterystyczne cechy (psychologiczne i językowe) mowy dialogicznej i monologicznej oraz ich uwzględnienie w procesie uczenia się. Funkcjonalne typy dialogu i monologu.
11. Sposób kształtowania kompetencji językowej w pisaniu: cel i treść nauki pisania jako rodzaj aktywności mowy, system ćwiczeń do nauki pisania.
12. Metody kształtowania kompetencji językowych i społeczno-kulturowych: komponenty kompetencji, cel, treść i przykłady ćwiczeń.

13. Formy organizacyjne procesu edukacyjnego w języku obcym. Wymagania dotyczące nowoczesnej lekcji języka obcego, typologię lekcji.

Навчальна дисципліна «Методика навчання зарубіжної літератури»

1. Методика навчання зарубіжної літератури як наука: сутність, завдання, проблематика, об'єкт та предмет дослідження.
2. Принципи, специфіка та методи вивчення зарубіжної літератури в ЗЗСО України.
3. Принципи побудови навчальних програм з зарубіжної літератури для ЗЗСО. Етапи літературної освіти.
4. Курс «Зарубіжна література» в контексті «Нової української школи».
5. Методи навчання зарубіжної літератури в ЗЗСО. Різні підходи до класифікації методів.
6. Реалізація українознавчого спрямування шкільної освіти в межах курсу «Зарубіжна література».
7. Види планування у роботі вчителя зарубіжної літератури ЗЗСО.
8. Особливості використання інтерактивних та інформаційних технологій у навчанні зарубіжної літератури
9. Методичні форми вивчення біографії письменника в ЗЗСО.
10. Аналіз і інтерпретація художнього твору в курсі «Зарубіжна література» в ЗЗСО. Специфіка аналізу в середніх та старших класах.
11. Етапи вивчення художнього твору їх мета та методика проведення.
12. Вивчення художніх творів у їх родовій специфіці.
13. Вимоги, які висуваються до сучасного уроку літератури. Структурна схема уроку літератури
14. Система контролю та оцінювання результатів навчання учнів на уроках зарубіжної літератури. Засоби діагностики якості освіти.
15. Специфіка вивчення теоретико-літературних понять та літературно-критичних матеріалів на різних етапах курсу зарубіжної літератури у ЗЗСО
16. Специфіка розвитку зв'язного мовлення учнів у системі літературної освіти. Види переказів та типи учнівських творів.
17. Позакласна та позашкільна робота із зарубіжної літератури. Факультативні заняття.
18. Наочність та технічні засоби навчання на уроках зарубіжної літератури.

Навчальна дисципліна «Теорія польської мови: Лексикологія і стилістика польської мови»

1. Przedmiot i zakres leksykologii.
2. Działy leksykologii.
3. Pola znaczeniowe.
4. Semantyka leksykalna. Teorie znaczenia.
5. Diachroniczne typy zmian znaczeniowych.
6. Typy znaczeń leksykalnych.
7. Rola kontekstu w precyzowaniu znaczeń wyrazów
8. Aspekty znaczenia jednostki leksykalnej: sygnifikacyjny, desygnacyjny, konotacyjny.
9. Wieloznaczność, typy wieloznaczności.
10. Homonimy i ich typy. Źródła homonimii
11. Relacje semantyczne: synonimia, antonimia, hipo- i hiperonimia, relacje części i całości. 22. Typy i funkcje synonimów i antonimów.
12. Neosemantyzmy i ich rola w słownictwie polskim
13. Synonimy różniące się nacechowaniem uczuciowym i stylistycznym
14. Zasób czynny i bierny polskiego słownictwa. Archaizmy i neologizmy w języku polskim: typy i funkcje.
15. Zapożyczenia w języku polskim: klasyfikacje oparte na różnych kryteriach.

16. Słowiańskie zapożyczenia w języku polskim
17. Słownictwo polskie zróżnicowane terytorialnie i środowiskowo.
18. Klasyfikacja odmian języka polskiego
19. Charakterystyka dialektów polskich.
20. Frazeologizmy w zasobie leksykalnym polszczyzny.

Навчальна дисципліна «Теорія польської мови: Граматика польської мови»

1. Kryteria podziału na części mowy. Kategorie gramatyczne. Charakterystyka części mowy.
2. Rzeczownik, jego kategorie leksykalne i gramatyczne.
3. Przymiotnik w języku polskim, jego cechy leksykalne i semantyczne.
4. Stopniowanie przymiotników. Syntetyczne, analityczne i supletywne formy przymiotników.
5. Zaimek i jego klasyfikacja według kategorii semantycznych, fleksyjnych.
6. Pełne i krótkie formy zaimków osobowych, cechy ich użycia.
7. Liczebnik jako część mowy. Kategorie gramatyczne liczebników.
8. Koniugacja liczebników w języku polskim.
9. Czasownik i jego kategorie gramatyczne. Tryb orzekający.
10. Koniugacja czasowników w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym.
11. Tryb czasownika (rozkazujący i warunkowy). Zasady tworzenia.
12. Czasowniki czynne i bierne, ich tworzenie, użycie.
13. Nieodmienne formy czasownika.
14. Przysłówek jako część mowy. Stopniowanie przysłówków.
15. Pojęcie słowotwórstwa. Główne sposoby słowotwórstwa w języku polskim. Analiza słowotwórcza.
16. Składnia. Wyrażenie i zdania. Ekwiwalenty zdań
17. Zdanie i jego cechy. Klasyfikacja zdań.
18. Podstawowe i drugorzędne części zdania.
19. Części zdania. Sposoby łączenia członków zdania.
20. Zdania złożone. Cechy zdania złożonego.

Навчальна дисципліна «Теорія польської мови: Історія польської мови»

1. Periodyzacja dziejów historii języka polskiego.
2. Dzieje Polski w *Kronice polskiej* Galla Anonima.
3. Historia Polski w *Kronice Polski* (łac. *Historia Polonica*) Wincentego Kadłubka.
4. W jaki sposób Jana Długosz przedstawił historię Polski w dziele *Roczniki czyli kroniki słynnego Królestwa Polskiego* ?
5. Wartość i znaczenie *Biblii królowej Zofii*, zwanej również *Biblią szarospatacką*.
6. Ojcowie literatury polskiej epoki Renesansu.
7. „Ojciec literatury polskiej” – omów życie i twórczość Mikołaja Reja.
8. Przedstawiciele polskiego Baroku.
9. Rodowód apokryfów.
10. Polski teatr średniowieczny – *Skargi umierającego*.
11. Narodziny średniowiecznej hagiografii.
12. W średniowiecznym kręgu śmierci – *Traktaty dobrego umierania (artes moriendi)* i "sztuki życia" (*artes vivendi*).
13. Rola łaciny w rozwoju piśmiennictwa polskiego.
14. *Psałterz floriański* jako jeden z najważniejszych zabytków piśmiennictwa polskiego.
15. *Roty sądowe* jako źródło badań dziejów języka polskiego.
16. Wartość i znaczenie pieśni *Bogurodzica*.

17. *Rozmowa Mistrza Polikarpa ze śmiercią* jako przykład dialogu moralistyczno-dydaktycznego.
18. *Żywot św. Aleksego* jako przykład jednej z dróg zbawienia.
19. Utwór *O zachowaniu się przy stole* jako przykład polskiej poezji świeckiej.
20. Życie i twórczość Jana Kochanowskiego.

Навчальна дисципліна «Теорія польської мови: Фонетика польської мови»

1. Aparat artykulacyjny. Metody eksperymentalne w fonetyce
2. Charakterystyka artykulacyjna i akustyczna samogłosek polskich i ich klasyfikacja.
3. Charakterystyka artykulacyjna i akustyczna spółgłosek polskich właściwych i ich klasyfikacja. 4. Realizacja polskich samogłosek nosowych w różnych kontekstach fonetycznych.
5. Zależności między wymową i pismem
6. Upodobnienia fonetyczne, ich istota i klasyfikacja.
7. Uproszczenia grup spółgłoskowych.
8. Pojęcie sylaby. Charakterystyka fonetyczna akcentu polskiego.
9. Enklityki i proklityki.
10. Wyjątki od paroksytonicznego akcentowania wyrazów.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ

Навчальна дисципліна «Практика усного та писемного мовлення польської мови»

1. Лобас Н. Mów po polsku. Rozmawiaj polską mową. Metodyczny podręcznik. – Тернопіль : «Крок», 2010. – 194 с.
2. Лобас Н. Mów i czytaj po polsku. Konwersacja. Lekture. Rozmawiaj i czytaj polską mową. Rozmowne temy. Teksty do czytania. – Тернопіль : «Крок», 2011. – 217 с.
3. Пучковський Ю.Я. Польська мова. Практичний курс. – Київ : «Чумацький шлях», 2013. – 263 с.
4. Bartnicka B., Satkiewicz H. Gramatyka języka polskiego dla cudzoziemców / B. Bartnicka, H. Satkiewicz. – W., 1990.
5. Chłopicka M., Fornelski P. Brak mi słów. Podręcznik do nauczania obcokrajowców słownictwa języka polskiego / M. Chłopicka, P. Fornelski P. – Kraków, 1981.
6. Czarniecka U., Gaszyńska M. Zrozumieć Polskę. Ćwiczenia w czytaniu dla studentów zaawansowanych, cz.I. / U. Czarniecka, M. Gaszyńska. – Kraków, 1990.
7. Czarniecka U., Gaszyńska M. Polubić Polskę. Ćwiczenia w czytaniu dla studentów zaawansowanych, cz.I. / U. Czarniecka, M. Gaszyńska. – Kraków, 1992.
8. Dąbrowska A., Łobodzińska R. Polski dla cudzoziemców / A. Dąbrowska, R. Łobodzińska. – Wrocław, 1998.
9. Gołkowski M., Kiermut A., Kuc M., Majewska-Meyers M. “Gdybym dobrze znał język polski...” (wybór tekstów z ćwiczeniami do nauki gramatyki polskiej dla cudzoziemców) / M. Gołkowski, A. Kiermut, M. Kuc, M. Majewska-Meyers. – W., 1997.

Навчальна дисципліна «Теорія польської мови: Історія польської мови»

1. J. Strutyński, Elementy gramatyki historycznej języka polskiego, Kraków 1996 (i wyd. nast.).
2. J. Strutyński, Podstawowe wiadomości z gramatyki języka staro-cerkiewno-słowiańskiego, Kraków 1979 (i wyd. nast.).
3. B. Walczak, Zarys dziejów języka polskiego, Poznań 1995 (i wyd. nast.).

Додаткова:

4. B. Dunaj, Język polski najstarszej doby piśmiennej (XII- XIII w.), Kraków 1975.
5. B. Dunaj, Pochodzenie polskiego języka literackiego, „Język Polski” LX, 1980, s. 245-254.
6. J. Godyń, Błędy językowe „wiecznie żywe”, [w:] W trosce o dobrą edukację. Prace dedykowane Profesor Jadwidze Koralińskiej z okazji czterdziestolecia pracy naukowej, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2009, [s. 1-23].
7. E. Ostrowska, Bogurodzica – najstarszy wiersz polski, [w:] taże, Z dziejów języka polskiego i jego piękna, Kraków 1978.
8. S. Urbańczyk, Bogurodzica. Problemy czasu powstania i tła kulturalnego, „Pamiętnik Literacki” LXIX, 1978, z. 1, s. 35-70.

Навчальна дисципліна «Теорія польської мови: Теоретична граматика польської мови»

Основна:

1. M. Bańko, Wykłady z polskiej fleksji, Warszawa 2002
2. Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia, red. R. Grzegorzczkova, R. Laskowski, H. Wróbel, wyd. drugie zmienione, Warszawa 1998
3. J. Strutyński, Gramatyka polska, Kraków 1999
4. A. Nagórko, Zarys gramatyki polskiej, Warszawa 2002

Додаткова:

5. H. Jadacka, System słowotwórczy polszczyzny (1945 – 2000), Warszawa 2001
6. A. Nagórko, Zarys gramatyki polskiej, Warszawa 2002
7. Nauka o języku dla polonistów, red. S. Dubisz, wyd. drugie, Warszawa 1996
8. K. Michalewski, Termin „podstawa” i „baza” w słowotwórstwie synchronicznym, „Rozprawy Komisji Językowej ŁTN” XXXIV, 1988
9. Nauka o języku dla polonistów, red. S. Dubisz, wyd. drugie, Warszawa 1996
10. Z. Saloni, M. Świdziński, Składnia współczesnego języka polskiego, wyd. czwarte zmienione, Warszawa 1998

Навчальна дисципліна «Теорія польської мови: Лексикологія і стилістика польської мови»

Основна:

1. Grzegorzczkowska R. Wprowadzenie do semantyki językoznawczej. Warszawa, 2001.
2. Inny słownik języka polskiego. Red. M. Bańko. T. I, II. Warszawa, 2000.
3. Kołodziejek E. Człowiek i świat w języku subkultur. Szczecin, 2005.
4. Krawczuk A. Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 1: Leksykologia, frazeologia, leksykografia.
5. Łuczyński E., Maćkiewicz J. Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia. Gdańsk, 2002.
6. Markowski A. Wykłady z leksykologii. Warszawa, 2012.

Додаткова:

1. Bańko M. Słownik dobrego stylu, czyli wyrazy, które się lubią. Warszawa, 2006.
2. Encyklopedia języka polskiego. Red. S. Urbańczyk i M. Kucala. Wrocław etc., 1999.
3. Markowski A. Jawne i ukryte nowsze zapożyczenia leksykalne w mediach. [W:] Język w mediach masowych. Red. J. Bralczyk i K. Mosiołek-Kłosińska. Warszawa, 2000. S. 96-111.
4. Nauka o języku dla polonistów. Wybór zagadnień. Red. S. Dubisz. Warszawa, 1994.
5. Smółkowa T. Neologizmy we współczesnej leksyce polskiej. Kraków, 2001.
6. Uniwersalny słownik języka polskiego. Red. S. Dubisz. T. I-IV. Warszawa, 2003.

Навчальна дисципліна «Теорія польської мови: Фонетика польської мови»

Основна:

1. Dubisz S. Nauka o języku dla polonistów. – Warszawa : Książka i wiedza. – 2002. – 453 s.
2. Maciołek M., Tambor J. Głoski polskie. Przewodnik fonetyczny dla cudzoziemców i nauczycieli uczących języka polskiego jako obcego. – Katowice : Uniwersytet śląski. Wydawnictwo Gnome. – 2018. – 133 s.
3. Ostaszewska D., Tambor J. Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego. – Warszawa : Wydawnictwo naukowe PWN. – 2000. – 142 s.
4. Karczmarszuk, B. Wymowa polska z ćwiczeniami / B.Karczmarszuk. – Lublin: Wydawnictwo Polonia, 1987. – 144 s

Додаткова:

1. Кравчук А. Читаємо польською, або Практична фонетика польської мови: Посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. – 90 с.
2. Лобас Н. Mów i czytaj po polsku. Konwersacja. Lektury. Rozmawiaj i czytaj польською мовою. Розмовні теми. Тексти для читання. – Тернопіль : «Крок», 2011. – 217 с.
3. Kołaczek E. Testuj swój polski. Fonetyka. – Kraków : Prolog. – 2017. – 166 s.
4. Madelska L. Posłuchaj, jak mówię. Materiały do ćwiczenia słuchu i wymowy dla dzieci oraz dorosłych, uczących się języka polskiego jako obcego. – Wiedeń : Artjam-studios. – 2010. – 80 s.
5. Majewska-Tworek A. Szura, szumi i szeleści. Ćwiczenia fonetyczne nie tylko dla

Навчальна дисципліна «Методика навчання польської мови»

1. Державний стандарт повної загальної середньої освіти: [Електронний ресурс]: Режим доступу: www.mon.gov.ua
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за заг. ред. С.Ю. Николаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.
3. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / Л.С.Панова, І.Ф.Андрійко, С.В.Телікова та ін. К.: ВЦ «Академія», 2010. 328 с.
4. Seretny A., Lipińska E. ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego. – Kraków : UNIVERSITAS, 2005.– 329 s.
5. Metodyka nauczania języka polskiego jako obcego.– Warszawa: PAN, 2000. – 290 s.
6. Komorowska H. Metodyka nauczania języków obcych. - Warszawa : Fraszka edukacyjna, 2002.– 205 s.
7. Dąbrowska A., Dobesz U., Pasieka M. Co warto wiedzieć. Poradnik metodyczny dla nauczycieli języka polskiego jako obcego na Wschodzie. - Warszawa : Ośrodek rozwoju edukacji, 2010.– 236 s.
8. Inne optyki. Nowe programy, nowe metody, nowe technologie w nauczaniu kultury polskiej i języka polskiego jako obcego. Red. Cudak R., Tambor J. - Katowice : wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2001.– 506s.
9. Miodunka W. Nowa generacja w glottodydaktyce polonistycznej. – Kraków : UNIVERSITAS, 2009.– 228 s.
10. Seretny A., Lipińska E. Z zagadnień dydaktyki języka polskiego jako obcego.– Kraków : UNIVERSITAS, 2006.– 340 s.

Навчальна дисципліна «Історія зарубіжної літератури»

1. Антична література. Греція. Рим. Хрестоматія / Упорядники : Михед Т.В., Якубіна Ю.В. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 952 с.
2. Від античності до класицизму : [хрестоматія із зарубіж. л-ри / упоряд. Ю. І. Ковбасенко та ін.]. К. : Українська асоціація викладачів зарубіжної літератури, 2000. 743 с. (Бібліотечка словесника).
3. Давиденко Г.Й., Акуленко В.Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження. Навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
4. Давиденко Г. Й., Величко М. О. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII століття : навч. посібник. [для студ. вищ. навч. закл.]. 2-ге вид. К. : Центр учбової літератури, 2007. 292 с.
5. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття : навч. посібник. [для студ. вищ. навч. закл.]. К. : Центр учбової літератури, 2007. 400 с.
6. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гричаник Н.І., Кушнерьова М.О. Історія новітньої зарубіжної літератури : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2008. 274 с.
7. Зарубіжна література межі XIX-XX та XX століття: підручник / розділи Кеба О.В. (автор), за заг. ред. С.К. Криворучко. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2023. 1357 с. URL : <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7540>
8. Історія зарубіжної літератури XX ст. : навч. посіб. / В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін. К. : ВЦ «Академія», 2010. 496 с. (Серія «Альма-матер»).
9. Література західноєвропейського Середньовіччя / За заг. ред. Н.О. Висоцької. Навчальний посібник. – 2-е вид. «Історія зарубіжної літератури». Вінниця: Нова книга, 2005. 464 с.
10. Кеба О.В., Шаповал О.Г., Голубішко І.Ю. Художньо-естетичні парадигми новітньої літератури: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2021. URL :

<http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6351><http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6339>

11. Наливайко Д. С., Шахова К. О. Зарубіжна література доби романтизму : підручник. К. : Заповіт, 1997. 464 с.

12. Пашенко В. І., Пашенко Н. І. Антична література : підручник. К.: 2001. 718 с.

13. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст. К. : Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2007. 360 с.

14. Шаповалова М. С., Рубанова Г. Л., Моторний В. А. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження. Львів : Вища школа, 1982. 440 с.

Додаткова література:

1. Антична література: Довідник / За ред. С.В. Семчинського. К.: Либідь, 1993. 318 с.

2. Білецький О.І. Антична література: Хрестоматія. К.: Радянська школа, 1969. 610 с.

3. Героїчний епос західноєвропейського середньовіччя / Упорядники: П.Л. Шулик, І.Ю. Голубішко. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2019. 132 с.

4. Голіченко Т.С. Слов'янська міфологія та антична культура. НАН України; Інститут філософії. К.: Наук.думка, 1994. 92 с. .

5. Голубішко І.Ю. Організація самостійної роботи зі світової літератури XVII ст.: Навчальний

посібник / І.Ю. Голубішко. – Кам'янець-Подільський : Рута, 2015. – 124 с.

6. Голубішко І.Ю. Організація самостійної роботи зі світової літератури XVIII ст.:

Навчальний посібник / І.Ю. Голубішко. – Кам'янець-Подільський : Рута, 2015. – 120 с.

7. Козлик І. В. Світова література доби Середньовіччя та епохи Відродження: навч. посібник

[для студ. вищ. навч. закл.]. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2011. 344 с.

8. Курціус Ернст Роберт. Європейська література і латинське Середньовіччя / Пер. з нім. А. Онишко. Львів: Літопис, 2007. 752 с.

9. Художні особливості барокової поезії (на матеріалі творчості Дж. Маріно, А. Гріфіуса, Дж.

Донна): [Електронний ресурс]. – Режим

доступу: <http://referati.net.ua/tvory/hudozhni-osoblivosti-barokovoyi-poeziyi-na-materiali-tvorchosti-dzh-marino-grifiusa-dzh-donna>

10. Шалагінов Б.Б. Й.В. Гете // Вікно в світ. – 1999. – №1. – С. 52-73

Навчальна дисципліна «Методика навчання зарубіжної літератури»

Підручники

1. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 320 с.

2. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах : підручник для вищих навч. закл. Київ : Слово , 2010. 432с.

3. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі: навч. посіб. для студ. вузів. К. : Кондор, 2010. 314 с.

Нормативні документи

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23. 11. 2011 р. No 1392). Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. 2012. No 4–5. С. 3–56; URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-p.11>

2. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30. 09. 2020 р. No 898). URL : <https://www.kmu.gov.ua/nps/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>

3. Концепція Нової української школи. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednyuaa-sch-2016/konceptiya.html>

Програми для ЗЗСО

1. Зарубіжна література. 6 – 9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2022. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.zarubizhna.literatura-6-9>.
2. Зарубіжна література. 5-6 класи. Модельні навчальні програми. URL : <https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-ni-prohramy/movno-literaturna-osvitnia-haluz/zarubizhna-literatura/>

Підручники для ЗЗСО:

1. Електронні версії підручників: <https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/>
<https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikiv/>

Додаткова література:

1. Ісаєва О. О. Вивчення літератури в цифрову епоху: про реалії сьогодення і перспективи в майбутньому. Всесвітня література в школах України. 2016. № 1 (415).
2. Ісаєва О. О. Вивчення літератури під час гібридної війни. Зарубіжна література. 2017. № 21 (774).
3. Мазур О. Л. Творчі завдання з використанням ІКТ на уроках світової літератури (постери, титульні сторінки, буклети). Рівне, 2014. 44 с.
4. Наукові основи методики літератури. Навчально-методичний посібник / За ред. доктора пед. наук, проф., члена-кореспондента АПН України Н. Й. Волошиної. Київ : Ленвіт, 2022. 344 с
5. Шаповал О.Г. Вебінар як форма організації дистанційного навчання. Методика викладання філологічних дисциплін у загальноосвітніх та вищих навчальних закладах України. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. С. 77–81.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

З урахуванням сучасних змін у діяльності вищої школи, а саме – введення рейтингової системи оцінювання успішності, що сприяє удосконаленню системи контролю якості знань здобувачів освіти, формуванню системних та систематичних знань, забезпеченню ритмічності самостійної роботи, підвищенню об'єктивності оцінювання знань та адаптації до вимог, визначених Європейською кредитно-трансферною системою (ECTS), було розроблено систему оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час проведення підсумкової атестації.

Комплексний кваліфікаційний екзамен містить п'ять питань:

1. Практика усного та писемного мовлення польської мови (Питання №1 екзаменаційного білета).
2. Історія зарубіжної літератури (Питання №2 екзаменаційного білета).
3. Методика навчання польської мови (Питання №3 екзаменаційного білета).
4. Методика навчання зарубіжної літератури (Питання № 4 екзаменаційного білета).
5. Теорія польської мови: Лексикологія і стилістика польської мови / Граматика польської мови / Історія польської мови / Фонетика польської мови. (Питання № 5 екзаменаційного білета)

Взірець екзаменаційного білета

1. Proszę wypowiedzieć się na temat «Moda jako zjawisko».
2. Антична література як першооснова європейської культури. Основні цикли давньогрецьких міфів. Творчість Гомера.
3. Nowoczesne zasady metodyczne nauczania JPJO.
4. Методика навчання зарубіжної літератури як наука: сутність, завдання, проблематика, об'єкт та предмет дослідження.

5. Критерія подіалу на часті мови. Категорії граматичні. Характеристика часті мови.

Комплексний кваліфікаційного екзамен оцінюються за 100-бальною шкалою відповідно до критеріїв і вираховується як середнє арифметичне відповідей за кожен блок екзаменаційного білета.

Підсумкова оцінка відповіді здобувача вищої освіти вираховується так:

Питання екзаменаційного білета	Середнє арифметичне за питання екзаменаційного білету
1	75
2	72
3	76
4	73
5	75
	підрахунок загального середнього балу: $75+72+76+73+75=$ $371:5=74$

Отже, зі 100 можливих балів оцінювання результатів відповідей здобувача вищої освіти на комплексному кваліфікаційного екзамені, здобувач отримав 74 бали.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1-34 б. – Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

35 - 54 б. – Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”.

55-59 б. – Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання дій репродуктивного характеру.

60-66 б. – Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, орієнтується у поняттях, визначеннях.

67-74 б. – Здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); окремі висновки не логічні, не послідовні.

75-77 б. – Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування завдань за алгоритмом.

78-81 б. – Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; правильно використовує термінологію; складає таблиці, схеми.

82-87 б. – Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями.

88-89 б. – Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні

висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.

90-93 б. – Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв’язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності; займає активну життєву позицію.

94-98 б. – Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв’язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.

99-100 б. – Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв’язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв’язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ШКАЛ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	10	відмінно
82-89	B (дуже добре)	25	добре
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	задовільно
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов’язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		

Кількість балів за результатами комплексного кваліфікаційного екзамену, оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS заносяться до протоколу засідання екзаменаційної комісії та в індивідуальний навчальний план здобувача. До індивідуального навчального плану не вносяться зазначені вище дані тоді, коли знання здобувача оцінені оцінкою „незадовільно” під час атестації.

За умови успішного складання комплексного кваліфікаційного екзамену здобувачеві першого (бакалаврського) рівня вищої освіти присуджується ступень бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр освіти (іноземна мова (польська, англійська), зарубіжна література). Вчитель іноземної мови (польської, англійської) та зарубіжної літератури.